

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Responsio Domini Papae facta nuntiis Philippi in consistorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

perialis excellentiæ magnitudinem, salutem animarum & corporum redundabunt.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 16.

Mirabile gerimus & indignum quod cum de statu regni Theutonici referantur tam varia & diversa ut adversa & contraria videantur, tu nec per litteras nec per nuntios curasti nobis exprimere veritatem. Quamvis autem inter innumeras sollicitudines nostras de temporalibus etiam nos oporteat cogitare, quia tamen spiritualia, tamquam digniora, volumus, ut debeamus, omnibus anteferre, nemo inaniter existimet quod Prælatorum tam ecclesiasticorum quam secularium manifestos excessus, & præsertim perjuriam quæ recenter à quibusdam vel infra annum commissa vel de cetero committenda nulla tergiversatione poterunt excusari, clausis velimus oculis præterire, quæ cordi nobis est, cum per Dei gratiam tempus acceperimus iustitiam iudicandi, animadversione debita castigare. Ut autem interim à te negligentiam excutias & torporem, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus status Principum, rerum eventus, & negotiorum processus & per litteras & per nuntios intimare procures. Datum Laterani . . . Novembris,

In eundem modum nobili viro Duci Lovania.

LITTERÆ PHILIPPI DVCCIS
Suevia.

Epist. 17.

Reverendo in Christo Patri Domino Innocentio sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ summo Pontifici Philippus Dei gratia Romanorum Rex & semper Augustus, salutem & filialem dilectionem. Pro negotiis imperij cum sanctitate vestra pertractandis familiares & dilectos Capellanos nostros Fridericum Præpositum sancti Thomæ apud Argentinam & Iohannem sanctæ Romanæ Ecclesiæ Subdiaconum latores præsentium transmittimus ad apostolicam præsentiam, cum plena fiducia universa negotia quæ cum paternitate vestra decrevimus pertractanda ipsorum providentiæ commendantes, & verba nostra in ore ipsorum ponentes. Rogamus igitur & monemus benignitatem apostolicam quatenus ea quæ præfati Capellani nostri ex parte nostra vobis intimaverint, attenta aure intelligatis, & verbis ipsorum tamquam à proprio ore nostro prolatis fidem indubitam adhibeatis.

RESPONSIO DOMINI PAPÆ
facta nuntiis Philippi in consistorio.

Epist. 18.

IN Genesi legimus quod Melchisedech fuit Rex & sacerdos, sed Rex Salem, & sacerdos altissimi, civitatis vicelicet Rex, & deitatis sacerdos. Sanè si distat inter civitatem & deitatem, distat utique inter regnum & sacerdotium. Nam etsi Melchisedech in figura Christi præcesserit, qui habet in vestimento & in femore suo scriptum Rex Regum & dominus dominantium, sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, ad notandam concordiam quæ inter regnum & sacerdotium debet existere, propter quod & ipse Christus secundum naturam carnis assumptæ de stirpe regali pariter & sacerdotali descendit, ad notandum tamen præminentiam quam sacerdotium habet ad regnum, cum Abraham rediret à cade Regum, dedit Melchisedech ex omnibus decimas, qui benedixit ei proferens panem & vinum. Erat enim sacerdos altissimi. Dignior autem est qui decimas recipit quam qui decimas tribuit, & minor qui benedicitur quam ille qui

benedicit, juxta quod probat Apostolus, qui de hoc ipso loquitur dicens: *Sine ulla contradictione minus à meliore benedicitur.* Qui volens ostendere sacerdotium evangelicum dignius esse Levitico, probat illud per hoc quod Levi in lumbis Abraham decimatus, quando Abraham dedit decimas Melchisedech quasi minor majori. Licet autem tam Reges quam sacerdotes ungantur ex lege divina, Reges tamen ungantur à sacerdotibus, non sacerdotes à Regibus. Minor est autem qui ungitur quam qui ungit, & dignior est ungens quam unctus. Propter quod & ipse Christus, cui dictum est per Prophetam, *Vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis,* patrem ungentem asserit se uncto majorem. *Pater,* inquit, *major me est.* Nam pater est ungens secundum quod Deus, filius autem est unctus in quantum est homo; qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Hinc est quod Dominus sacerdotes vocavit deos, Reges autem Principes appellavit. *Diis,* inquit, *non detrahes, & Principi populi tui non maledices.* Et de servo qui maluerit remanere cum domino dicitur ut offerat cum diis, hoc est, sacerdotibus, & perforabit aurem ejus subula, & erit ei servus in seculum. Sed & propter dignitatem officij sacerdos angelus appellatur, dicente Domino per Prophetam: *Labia sacerdotum custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore ejus. Angelus enim Domini exercituum est.* Dictum est etiam, non à quolibet, sed à Deo, nec cuilibet, sed per Prophetam, non utique de femine regio, sed de sacerdotibus qui erant in Anathot: *Constitui te super gentes & regna, ut evellas & destruas, adifices & plantes.* Simile dicitur Petro, sed excellentius. *Tu es,* inquit, *Petrus, & super hanc petram adificabo Ecclesiam meam; & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in calis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in calis.* Illi dictum est: *Constitui te super gentes & regna.* Illi dictum est: *Tu es Petrus, & super hanc petram adificabo Ecclesiam meam.* Illi dictum est: *evellas & destruas, adifices & plantes.* Illi dicitur: *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in calis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in calis.* Illi dictum est: *Ne timeas à facie eorum, quia tecum ego sum ut eruam te.* Illi dicitur: *Portæ inferi non prevalebunt adversus eam.* Principibus datur potestas in terris, sacerdotibus autem potestas tribuitur & in calis. Illis solummodo super corpora, istis etiam super animas. Vnde quanto dignior est anima corpore, tanto dignius est etiam sacerdotium quam sit regnum. Petro legitur vas ostensum quatuor initiis submissum de cælo, in quo continebantur omnia animantia volatilia, quadrupedia, & reptilia, munda pariter & immunda; & dictum est ei: *Macra & manduca.* macra vitia, & manduca virtutes; macra errorem, & manduca fidem; quasi evellas & destruas, adifices & plantes. Quia singuli proceres singulas habent provincias, & singuli Reges singula regna; sed Petrus, sicut plenitudine, sic & latitudine, præminet universis, quia Vicarius est illius cujus est terra & plenitudo ejus, orbis ter-

rarum & universi qui habitant in ea. Porro sicut sacerdotium dignitate præcellit, sic & antiquitate præcedit. Vtrumque tam regnum quam sacerdotium institutum fuit in populo Dei; sed sacerdotium per ordinationem divinam, regnum autem per extorsionem humanam. De sacerdotio namque præcepit Dominus Moyse. *Applique, inquit, ad me Aaron fratrem tuum & filios ejus de medio filiorum Israel, ut sacerdotio tibi fungantur.* De regno vero dixit Dominus Samuëli: *Audi vocem populi petentis Regem. Non enim te abjecerunt, sed me, ne regnem super eos.* Verùm inter Moysem & Samuelem, inter Aaron primum sacerdotem & Saülem primum Regem fuerunt tempora Iudicum, in quibus multi anni fluxerunt. Ne quis autem obiciat quòd et si sacerdotium præcesserit regnum in populo Iudæorum, regnum tamen præcessit sacerdotium in populo gentium, (Nam Belus cæpit primò regnare super Assyrios post turrem Babel & divisionem linguarum tempore Sarug proavi Abraham, cui Ninus filius ejus successit in regnum, qui civitatem magnam construxit quam à suo nomine Ninivem appellavit. Sed & de Nemroth dicit scriptura quòd principium regni ejus exitit Babylon) respondemus profectò secundùm fidem historia quòd & hos præcessit Noë, qui fuit rector arcæ, quasi sacerdos Ecclesiæ. Sed ne figuram pro veritate mendicare videamur, proponamus in medium quòd Moyse de illo testatur. *Edificavit, inquit, Noë altare Domino, & obtulit holocaustum super altare.* Sem quoque primogenitus ejus dicitur fuisse sacerdos, quem Iudæi tradunt fuisse Melchisedech, & vixisse usque ad tempora Abraham. De Cain quoque natus est Enoch, qui primus civitatem edificavit. Sed de Seth natus est Enos, qui cæpit nomen Domini invocare. Sed utrumque præcessit Abel, qui obtulit de primogenitis gregis sui & de adipibus eorum munera Domino, & respexit Dominus ad Abel & ad munera ejus. Verùm in regno & sacerdotio non solum causam institutionis sed & ordinem processus notare debemus. Contra utrumque siquidem in principio motum est scandalum & suscitatum est schisma. Contra sacerdotium Aaron schisma moverunt Chore, Dathan, & Abiron cum complicitibus suis; sed statim eos ultio divina damnavit; quia quosdam ignis consumpsit, alios terra vivos absorbit. Contra regnum autem Saülis schisma movit David, non tamen temeritate propria, sed auctoritate divina; qui licet diù fuerit Saülis persecutionem perpeffus, demum tamen prævaluit, quia manus Domini erat cum illo. Quid est hoc quòd schisma contra sacerdotium non prævaluit, sed succubuit, schisma verò motum contra regnum non succubuit, sed prævaluit? Magnæ rei magnùm est sacramentum, & forsitan instantis temporis est parabola. Sed ne aliud intendere videamur, dicamus quòd ideo schisma contra sacerdotium non prævaluit quia sacerdotium institutum fuit per ordinationem divinam; schisma verò prævaluit contra regnum, quia regnum fuit extortum ad petitionem humanam. Sacra verò scriptura docente didicimus quia non est sapientia, non est scientia, non est consilium contra Deum. Ceterùm tempore proce-

Tom. I.

dente divisum est simul regnum & sacerdotium. Nam post obitum Salomonis divisum est regnum, & duæ tribus solummodo Roboam ad hæserunt; ceteræ verò tribus secutæ sunt Ieroboam. Sed qui pauciores obtinuit, ipse habuit Ierusalem sedem regiam, templum & sacerdotium. Reliquis autem, quoniam iis omnibus caruit, etsi plures haberet, sicut regnum divisit, voluit etiam dividere sacerdotium, & fecit duos vitulos aureos, quorum unum posuit in Dan, alterum in Bethel, fanumque construxit, & edificavit altare, constituens sacerdotes non de Levitis, sed venit Propheta in sermone Domini, & Ieroboam stante super altare & thus jaciente, inter cetera dixit: *Hoc erit signum quòd locutus est Dominus. Ecce altare scindetur, & effundetur cinis qui est in ipso.* Quòd cum Rex audivisset, extendit manum, & ait: *Apprehendite eum.* & exaruit manus ejus quam extenderat contra ipsum, altare quoque scissum est, & effusus est cinis. Ecce statim à Deo vindicatum est schisma contra sacerdotium suscitatum. Divisio verò regni permansit inter Iudam & Israël usque ad transmigrationem & captivitatem Iudaicam. Porro quòd accidit in veteri testamento, contingit in novo. Et ne longè petantur exempla, divisum est simul regnum & sacerdotium tempore Innocentij Papæ & Regis Lotharij. Contra Innocentium intrusus est Anacletus, contra Lotharium verò Conradus, Sed prævaluit uterque catholicus, Innocentius videlicet & Lotharius, quoniam Innocentius coronavit Lotharium; & succubuit uterque schismaticus, Anacletus videlicet & Conradus, quia veritas præjudicat falsitati. Deinde schisma divisit Ecclesiam tempore Alexandri, & imperium in unitate permansit tempore Frederici. Sed idem Imperator, non ut defensor, sed ut persecutor Ecclesiæ, schisma fovit & favit schismaticis. Porro schisma perit cum schismaticis, & fomentum cum fautoribus est confusum. Nunc autem Ecclesia per Dei gratiam in unitate consistit, & imperium peccatis exigentibus est divisum. Verùm Ecclesia non sic illi retribuit quemadmodum illud Ecclesiæ; quia super eju. divisione condoleret & compatitur, pro eo maxime quòd Principes ejus maculam posuerunt in gloria & infamiam in honore, libertatem & dignitatem ipsius pariter confundentes. Verùm ad apostolicam sedem jampridem fuerat recurendum, ad quam negotium istud principaliter & finaliter dinoscitur pertinere; principaliter, quia ipsa transtulit imperium ab oriente in occidentem; finaliter, quia ipsa concedit coronam imperij. Verùm verbum tuum audivimus. Videbimus litteras domini tui, deliberabimus cum fratribus nostris, & dabimus tibi responsum. Inspiret autem nobis omnipotens Deus honestum consilium, & revelet nobis beneplacitum suum; quatenus in hoc negotio ad honorem ipsius, ad utilitatem Ecclesiæ, & salutem imperij procedamus.

T T t t ij